

Landbruk - bruk og vern

www.oppistua.wordpress.com

Søk

TEMA OG TJENESTER

Det flerkulturelle Buskerud

Fisk og vilt

Folkehelse, idrett og friluftsliv

Innkjøp

Internasjonalt arbeid

Kommuneregioner

Kultur

Kulturminnevern

Miljø og klima

Næring, innovasjon og kompetanse

Regional planlegging

Reiseliv

Samferdsel

Statistikk

Søke tilskudd

Tannhelse

Ungdomsarbeid

Universell utforming

Utdanning

Videregående skoler og Arbeidsinstitutt

ForsidenHopp over navigasjonskoblinger

Furuheim er revet

Dagen etter at Riksantikvaren opphevet midlertidig fredning av den gamle bygningen i Gol sentrum er huset revet.

Riksantikvaren fattet 31. august 2010 vedtak om midlertidig fredning av fire bygninger og tomten på eiendommen Furuheim i Gol sentrum.

Les også: [VEDTAK OM HEVING AV MIDLERTIDIG FREDNING](#)

Tirsdag 26. juni mottok huseieren på Gol brevet fra [Riksantikvaren](#) om at vedtaket var opphevet - onsdag morgen var det gamle huset revet.

- Det er konstruktivt av Riksantikvaren å ta politiske signaler fra Gol kommune og Buskerud fylkeskommune, sier Terje Vegard Kopperud, leder av hovedutvalget for kultur, idrett og

FURUHEIM

- Furuheim er en av de eldste bygningene som fortsatt står igjen i Gol sentrum.
- Hovedbygningen er fra 1905 og i sen sveitserstil, og bygningen er bygd opp rundt et tømmerhus fra omkring 1800-tallet.
- Bygningen ble flyttet til Gol sentrum på samme tid som jernbanen ble bygd, og turet er

REKKETUNET INTAKT: Når sauefjøset ferdigstilles en gang før jul, vil det være lite som visuelt skiller den nye versjonen av driftsbygningene på Oppheim fra den gamle. Mellom 350 000 og 400 000 kroner har flyttejobben kostet.

Fellesløft for næring og kulturhistorie

To gamle tømmerlåver over ett nytt sauefjøs gjør at det moderne finner sin plass i det gamle på Oppheim i Ål.

Landbrukseiendommer

1 Bygninger på landbrukseiendommer¹, 2010

	Bebygde landbrukseiendommer	Andel bebygde landbrukseiendommer med byggeaktivitet siste 10 år. Prosent	Bygninger i alt SEFRAK-registrering ² . Prosent	Andel bygninger med boligbygninger i alt Driftsbygninger	Seterhus, skogskoier, naust m.m.	Øvrige bygninger		
Hele landet	171 992	24,2	1 006 086	22,0	224 005	461 227	86 830	234 024
Fylke								
Akershus/Oslo	7 091	25,0	43 184	24,6	10 966	19 262	534	12 422

Ressursenteret for eldre landbruksbygninger

FYLKESMANNEN I
OSLO OG AKERSHUS

AKERSHUS
fylkeskommune

Agro
Utvikling

NORGES BONDELAG

Ressursenteret for eldre la... Tidslinje Nå

Administrasjonspanel

+ Opprett side

Ressursenteret for eldre landbruksbygninger

229 liker · 26 snakker om dette

Likt

Organisasjon

Ressursenteret for eldre landbruksbygg tilbyr gratis rådgivning innenfor temaatstandsette og bruk av eldre landbruksbygninger. Foreleipg for aere i Oslo og Akershus.

Om

Bilder

229

Liker

Arrangementer

Prestasjonsmodus

Status Bilder/video Arrangement, milepæl +

Skriv noe ...

Ressursenteret for eldre landbruksbygninger
søndag · 1h

Har du lyst på ei potensielt likrativ atstærning - i bygningsvernstransjen? Eller vil du bare ha en unnskyllding for å være sosial? Da er vindurestaurering en vei å gå. Bl med på vårt bilige og gode kurs - oppstart 8 oktober, og påfølgende 4 mandagskvelder framover. Lys i våre vinduer!

Liker · Kommenter · Del

4 personer liker dette.

Henniika Mario Er det på Hvam? jeg har god lyst å være med. Hvordan kommer personer uten bil og forekort sag dit fra Oslo,

24 venner

Liker Ressursenteret for eldre landbruksbygninger

+15

Noe innlegg av andre

Vis alle

Ingrid Løkven

Vi trenger et slikt senter i Nordland også!

1 · 4. september kl. 12:20

Gro Agnethe Stokke

Det her er vel såne ting som dere liker: http://www.l...

1 · 11. august kl. 12:20

Landbruksmuseet for Møre og Romsdal

Minner om at Landbruksmuseet på Gjemundnes er åpent...

1 · 18. på kl. 20:21

Inger Garås

Se annonser din her

Ressursenteret for eldre landbruksbygninger

Ressursenteret for eldre landbruksbygg tilbyr gratis rådgivning innenfor temaatstandsette og b...

1 Liker · Ola H Fjeldheim liker dette.

Promote siden din

Ressurs:

... er grunnlaget for en [prosess](#) og kan være alt fra [mennesker](#) eller [materialer](#) til [ideer](#) eller [håp](#).

(Wikipedia)

Rådgivning:

Utgangspunkt i gården:

Hus

Drift

Folk

Omgivelser

Bevaring og næringsudvikling

Rapport fra befaring på Tofsrud i Fet kommune den 20.01.2012

Fra Tofsrud møtte: Erik og Anders Nafstad

Fra Ressursenteret for eldre landbruksbygninger møtte: Ole Jakob Holt.

Eier orienterte om planer for bygningene og eiendommen, og det ble foretatt en befaring av låven og fjøset på gården. Det ble ikke foretatt en grundig tilstandsvurdering av bygningene.

Status i dag

Tofsrud fremstår som et typisk østlandsbruk. Det drives kornproduksjon på jorda og noen beiter leies ut til en nabo med husdyr.

Bygningsmassen består av: Eldre våningshus, nytt uthus med verksted, bu, utedo, tømmerlåve med fjøs, stall og tilbygg med hestevandring, eldre garasje, ny kornørke og gammel smie.

Dagens eier bor på gården. Han vurderer å starte med sau i det gamle fjøset.

Låven med stall, hestevandring og fjøs

Tilstand

Bygningen fremstår som i grei teknisk stand. Tømmerlåven er hel og pen, og meget godt bevart. Spesielt interessant er det gamle treskeverket og hestevandringen som fremdeles er intakt.

Tømmerfjøset er den delen av uthuset som er i dårligst stand. Det er større råteskader i de nedre delene av fjøsveggene, og fjøsgulvet har flere svakheter. Det har vært kornørkeanlegg i fjøset i en periode. Dette er nå fjernet og rommet står tomt.

Bildet under viser den gamle svalgangen langs tømmerlåven på Tofsrud.

Bildet til høyre er fra hestevandringen som står komplett oppmontert med drivaksel i tre inn til et treskeverk fra midten av 1800-tallet

Fremtidig bruk

Dagens eier vurderer å starte med sau i det gamle fjøset. Han ser ikke for seg en større produksjon enn det dagens størrelse på fjøset kan romme. Eier er også opptatt av å bevare låvens uttrykk i eksteriøret, og gjøre mirat mulige inngrep i fasadene.

Resurssenterets vurderinger

Resurssenteret mener både en bevaring av de eksisterende fjøsveggene og oppføring av nye innervegger er akseptable løsninger når man ser de praktiske og antikvariske sidene under ett.

Istandsetting av den gamle tømmerkasse i fjøset vil kunne utløse eksterne midler knyttet opp mot kulturverdiene i bygget. Prosjektet balanserer på kanten av hva kulturminnemyndighetene aksepterer, og ved en slik tilnærming er det viktig å vise til den øvrige delen av driftsbygningen og de antikvariske kvalitetene i helheten. En ombygging til sauefjøs vil uansett medføre inngrep som vil stå i konflikt med vern. Det vil her være en kunst å argumentere for at mindre inngrep som en kjøreport er nødvendig for å forsvare et vern av fjøsstrukturen for øvrig.

Det er råteskader flere steder i bunnstokkene i det gamle tømmerfjøset.

Bygging av en ny fjøskasse vil trolig være en enklere prosess for å få et funksjonelt fjøs. Ulempen her er at potensialet for tilskudd til prosjektet faller bort, og næringsbiten i produksjonens omfang er trolig litt for liten til å kunne utløse BU-midler fra Innovasjon Norge.

Eier ønsker et tallefjøs for sauen. En slik løsning krever noe større takhøyde i fjøset, men stiller samtidig mindre krav til gjødsellager. Resurssenteret anbefaler å heller senke gulvet i fjøset fremfor å heve himlingen. En mulig lagerplass i gjødselkjelleren faller da bort, men denne plassen vil uansett ha begrensninger hva gjelder takhøyde og egnethet for øvrig. Ved å fylle opp kjelleren ca 100 cm får man kjellermuren som nedre del av innerveggene i fjøset. Dette er fornuftig med tanke på talle som blir liggende mot veggkonstruksjonene og i forbindelse med å tåle utkjøring av talle med maskiner. Ny port for utkjøring av talle bør enten plasseres i forbindelse med den gamle dora til gjødselkjelleren i gavlen mot syd, eller på baksiden av fjøset.

Uansett hvilke av løsningene over som velges anbefaler resurssenteret at mest mulig av original utvendig kledning og de gamle støpejernvinduene gjenbrukes i det nye bygget.

Plassering av bærende stolper, detaljert beskrivelse av utbedring av laftekassa eller beskrivelse av konstruksjonen til en ny fjøskasse blir for omfattende å komme inn på i denne rapporten, men dette er spørsmål byggherren selvfølgelig må ta stilling til i planleggingen.

Plasseringen av en ny kjøreport til fjøset vil trolig passe best å ha på baksiden av fjøset. Eksisterende dor til kjelleren bør da mures igjen, og en ny port bør plasseres mellom vinduene på bakveggen. Innredningens plassering vil selvfølgelig innvirke på hvor porten bør stå.

Finansiering

Som vi tidligere har vært inne på er det en teoretisk mulighet for å kunne utløse både SMIL-midler og støtte fra Norsk Kulturminnefond til en istandsetting av eksisterende tømmerkasse. Slike søknader krever en god argumentering for vern av helheten gjennom bruk av fjøset til sau, med de endringer det må medføre. Fet kommune har ikke tradisjon for å gi mye av SMIL-potten til kulturminner og verneverdige hus, men det er verdt et forsøk om man ønsker å gå den veien. Kulturminnefondet har søknadsfrist 1. november og kan yte inntil 50% i støtte til istandsettingstiltak. En søknad til Kulturminnefondet er en relativt omfattende sak med mye dokumentasjon av tilstand og planlagte tiltak.

Resurssenteret kan påta seg å skrive søknader til Kulturminnefondet, men da som en betalingsstjeneste. Kostnader knyttet til utarbeidelse av søknadspapir vil være med i kostnadsoverslaget i søknaden, og kan derfor delvis dekkes med tilskudd hvis søknaden/er blir innvilget.

Inntjeningsmulighetene og økonomien i prosjektet er avgjørende om Innovasjon Norge vil gå inn med midler til et nytt fjøs. Hvis eier er under 35 år er han prioritert ved tildeling fra Innovasjon Norge.

